

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Pénteken, Május' 11-dikén, 1827.

Francia Ország.

Azon történetről, a'melly' Párisban Április 29-dikén a' Márs'-mezején tartatott Nemzeti katonaság' mustratartása' alkalmosságával elé fordult, többféleképpen nyilatkoztatták-ki gondolkodásokat az! Ápr. 30-dikán kijött Párisi Ujságlevelek, mellyekből a' Csillag illy kivonásokat bocsátott közre: — „

A' Journál-des-debátsból: „Mi nem ohajtvá kéntelenítettünk jelenteni, hogy ezen napon Ápril. 29 dikén, a'melly olly tárgyakra való visszaemlékezésnek napja, mellyek ezen országnak boldogságát és kevélységét teszik, nem egyedül tsak a' szeretet foglalt helyet lakosaink' szívében. Gyűlölség is nyilatkoztatta magát a' sokaságnak kiáltozásai között; sőt még a' Nemzeti Örző-seregk' sorai között is. Három vagy négy Légiók fokadtak e'-féle gyűlölséget-nyilatkoztató kiáltozásra. Sőt, a' mi több, úgy látszik nekünk, hogy néhányak eme' szerentsétlenséget-jövendőlkő tekintetű emberek közzül, a' kik, mihelyest a' nép' indulatja felingereltetik, azonnal oda sietnek, eme' szemrehányásnak kiáltozását, hozzájuk illő módon fejezték-ki. Azonban tsakugyan kéntelenek vagyunk megjegyezni, hogy a' nagy sokaság, ezen kiáltozást, melly őtet a' múlt szerentsétlen-időszakaszra megemlékeztette, tüstént illendő módon letudta tsendesíteni. Ezen hamari jóvátétel azonközben, ámbár nyilván kimutatja azon pontot, melynél tovább a' közönséges bosz-

szankodásnak nem kell menni, nem gátolja-meg azt, hogy némelly másod vélekedéseknek a' minden időbeli valóságos érzéssel 's a' lármás kérelmeknek a' gyermeki hódolással való öszszetszólt nyilatkoztatása, sajnálást érdemlő történet legyen. Hol a' Király mutatja magát, nem kell 's nem is lehet ott a' népnek a' Királynál egyebet látni. Az, a' mi a' nép' sorai között tsak illetlenség vala, a' fegyveres sorok között igasságtalansággá és tsaknem rebellióvá lett. Beszéli, hogy midőn a' Király egy Nemzeti-katonát megszemlélt, ki a' Felség' személyét jelen lenni elfelejtven, tsak a' Ministereket forgatta elméjében; azonnal közelébb menvén hozzá, őtet mindjárt letétette, 's a' maga Királyi kedvetlenségét olly méltóságos kifejezésekben nyilatkoztatta-ki, hogy a' Kompánia, melly a' maga tagjai közzül egyet a' Király' panaszolkodásának kitétetve lenni szemlélt, az ő Felsége' tsalekedetének helybehagyását illy tüstént való felkiáltással nyilatkoztatta-ki: Eljen a' Király!“

A' Constitúzionelből: „Ámbár tanátsóltatott a' Nemzeti sergeknek, hogy ne kiáltozzanak így: Le a' Ministerelk! Le a' Jesuitákkal! ők azonközben tsakugyan nem mindenütt és nem mindenkor tartóztathatták-meg magokat, hogy ezen kívánságikat kiáltozással ki ne nyilatkoztassák.“

„A' Konstitúzionelnek ezen sorokban felhozott szavaiból azt lehet kihozni, hogy a' Márs'-mezején történt dol-

gok előre való öszszebeszeállítás szerént történtek, melyet az is hitelesít, hogy a' sergek között ezen megintés adatott szájról-szájra, hogy senki ne kiáltozzon egyebet, tsak ezt: Eljen a' Király! Eljen a' Constitutió!"

A' Kereskedés' Journáljából: „A' Király a' második Légiónak második Batalionaja' Granádfiros Kompania előtt már elhaladott vala, mikor ezen Kompaniánál még két újabb kiáltások hallattattak; Marschall Oudinot halgatást parantsólt; a' kiáltozás kettőztetve nevedett; a' Marschall azonnal megparantsólt, hogy egy kiáltozó Granádfirost tüstént vigyenek fogásra. Hanem a' több Granádfirosok eljökbe állottak a' katona politziai fegyvereseknek, melyre nézve ezek nem foghatták el a' lármázó Granádfirost. Ezen lárma éppen azon fedeletlen hintó mellett történt, melyben a' Királyi Princzaszszonyok ültek. Nem tsak ezen kiáltozás hallatott: hogy: Eljen a' Király! hanem még valami egyéb is, mely által a' polgár katonák valamelly új kegyelmet kívántak megnyerni a' Királytól.“

A' Csillag maga, minelutánna ezen kivonásokat a' több újságlevelekből felhordta, illy megjegyzést vetett utánnok: „Mikor Király ő Felsége a' 9-dik Légiónak előtt ellovaglott, illetlen kiáltozásokat hallván, egy illy kiáltozót a' sorból kiállított 's így szollott hozzá hathatósan: „En ide hódolásoknak és nem tanulmányoknak elfogadására jöttem.“

Mint hogy a' Párisi közönséget 's az egész Frantzia újságírói serget most kisorsítólag ez az April-29-dikén eléfordúlt lármás mustra foglalatoskodtatja: tehát ne vegyék rossz neven a' M. Kurír' Olvasóji is, hogy ma ő is majd tsak e'féle Párisi Újságokból való kivonásokkal szolgálhat:

Május' első napján estve így szollott

a' Csillag: „Mi folytatjuk az Oppozitziós Újságokból azon vallástételeknek felhordását, melyeket ők az Apr. 29-dikén a' Mars' mezeje' belső részein történt lármázásokról tesznek. A' Journal-des debatsban illy kifejezéseket találunk: „Az a' hűség és hajlandóság, mellyel mi a' jó rendnek tudományára eránt viseltetünk, nekünk alkalmatosságot szolgáltatott azon megalapozásnak pontos megvizsgálására, mely, az örvendezésnek és szeretetnek ezerféle nyilatkoztatásával, úgy nevezett Oppozitziós kiáltozásokat is tsatolt össze. Itt a' katonai fenyítéktartás megsértetett; itt tsak gyermekei' hódolásaikat kell vala halani a' Haza' attyának. Mi, mint a' Királyi-szék barátjai, állandóképpen fájlaljuk ezen igasságtalanságnak történést.“

Ilát a' Quotidienne, mint Királyi Ultra-Oppozitziós Újság, mit beszélt? ő így beszélt: „Mi úgy nyilatkoztattuk vala ki magunkat és úgy vélekedtünk, hogy minden józan okossággal bíró emberek véllünk egyetértenek abban, hogy a' Nemzeti Örző-sereg' kötelessége az legyen, hogy, mikor fegyverben áll, egyéb kiáltozás az ő szájából ne jöjjön ki szíves indulatnak kifejezésénél, és ezen valóságos Frantzia felkiáltásnál: Eljen a' Király! Előtünk minden egyéb Demonstrációk annyival büntetést-érdemlőbbeknek lenni látszottak, hogy itt a' Nemzeti Örző-sereg a' Király' szeméi előtt állott, és hogy itt minden egyéb nyilatkoztatás, a' mi nem tsupa hódolás vala, fegyveres kezekkel való kérelemnek Charakterét vette fel. Ezen polgár-sereg, melynek az a' kötelessége, hogy a' rendet fenntartsa, mint mi gondoljuk, tiszteletnek példáját köteleztetett volna mutatni másoknak, a' fenyítéktartás és a' haza' intézetei eránt: egy illy közönséges helyen, annyival inkább egy táborban, semmi Oppozitziós hangnak nem kell vala magát nyilatkoztatni; egy ennél sokkalta mélyebben

érzett szükség, és egy ennél sokkal igazságosabb panasz is, minden józan okossággal bíró embernek ítélete szerént, illetlenségnek tartathatott volna egy illy alkalmatossággal. A' Királyságtól nekünk költsönzöttetett intézetek elég széles mezőt nyitottak nekünk, hogy panaszainkat törvényes módon nyilatkoztassuk ki."

A' *Moniteur* e'képpen szoll Máj. 1-ső napján: „Több újságveleinket írtak már, ki több ki kevesebb hitelességgel az Ápril. 29-dikén elé fordúlt történetekről. Mi tsak majd azután fogjuk ezeket tellyes hitelességgel bővebben kiadni, minekutánna azoknak minden felvilágosittatásokra szolgáló környütlállásaikat össze gyűjthettük.

Még a' *Gazette de-Franczéből* is ide tehetjük a' következő szavakat az ő ugyan Május' 1-ső napján lőjött darabjából:— „

„A' Párisi Nemzeti őrző-sereg (a' melly valami 20,000 polgárokból állott) clabsitoltatott. Ezen történet mind azoknak az ingerléseknek, rágalmazásoknak, 's mind azoknak az eszközöknek új resultátuma vala, mellyek a' végre próbáltattak meg, hogy a' Monarkhiát olly határozásoknak tételére rá lehessen venni, mellyek az ő szívének hajlandóságával ellenkeznek. Én, így kiáltá-tel a' jó Király, azért jöttem, hogy hódolásokat fogadjak-el, és nem azért, hogy tanulmányokat kapjak. Valóságos Királyi szavak, mellyeknek munkába lett vétettetését nem is sokáig kelle várni. —

„Ezen nap, melly a' Monarkhiát valami gyenge Király alatt veszedelembe buktathatta volna, azt, egy olly Király alatt, a' ki valósággal Király, örökre megerősítette. A' lázzadás' belső gerjesztői 's a' mi külső irigyeink, ebből meg fogják esmérni Királyi-székünknek nagy crejét. Ezen letzke az elsőkre nézve olly hasznos mint az utólsókra nézve; ezen letzke állandó fog maradni. A' Czimborás-fők az 1790-dik esztendő't akarák megújítani; ők nem is

titkolják, hogy ezt akarták tselekedni. A' *Constitutionnel*, melly a' szabadszólásban ez úttal a' maga czimborássai között elsőseget tart, úgy nézi ezt a' napot, mint egy második *Szövetkezésnek* napját. Itt ezen egy szóban lehet szemlélni a' részesekeknek bizakodását 's célzásait; ők elé hozált a' régi bárdot, melly a' Királyi-széket össze rontotta vala; de most a' bárd (fejsze) maga törött össze. Mi távol vagyunk attol, hogy a' Királynak a' Nemzeti őrző-sereg' elabsitoltatása eránt kiadatott *Ordonánczát* úgy néznők, mint a' Király' büntető indulatjának ki nyilatkoztatását a' maga jó városa *Páris* ellen; úgy hogy ezt inkább az ő Felsege atyai jó akarátja' bizonyosságának tarthatjuk. Ő Felsege megesmérté vala, hogy a' tiszta búza közzé konkoly elegyedett. És, nem szükségesképpen el kell-e egy serget előre oszlatni, hogy azt azután meg lehessen tisztítani? —

(Még sok e'féle kivonások volnának hátra, mellyeket a' Párisi levelekből (a' mellyek foliántok) ezen tárgyról ide tehetnénk; de nem térnek mind ide; ennyi legyen elég most. Tsak ezen szavakat nem hallgathatjuk-el még a' *Quotidiennéből*: „Legbotránkozottabb kiáltozások hallattak a' 3-dik, 5-dik, és 8-dik *Légiókból*; de nem fognak olvasójink tsudálkozni ezen rüt kiáltozásoknak nevedésén, mihellyest azt megértik tőlünk, hogy a' sergeknek több soraik között tíz emberek is jártak alá 's fel, a' kik azon szavakat, mellyeket kiáltani kellett, úgy szollván kiosztották a' katonák között, hogy a' támodásnak és béktételenkedésnek nyilatkoztatását gyarpittsák, mellyet véllünk együtt minden valóságos *Royalisták* fájlnak. A' 9-dik *Légióhoz* jutván a' Király, ebből egy *Vadászkatona* hirtelen kilépett, mint ha a' Királyhoz akart volna szollani, 's fegyver' zördülése és mozdulásának veletlensége által azt okozta, hogy a' Király alatt a' ló férc ug-

rott. Nem lett ugyan semmi veszedelmes következése a' dolognak, hanem Batalion Kommandáns Rossignoux, 's az Orleáni Herceg és Oudinot Marschall is oda érkeztek, 's a' Kommandáns a' katonát nyakon akarta fogni, hanem a' Király megköszönte fáradságát 's a' katonát közelebb szollitván, nyugodalmas indulattal kérdezte tőle, hogy, hát miben áll kérelmének tárgya: hanem a' katona úgy megijedett, hogy szollani se tudván, tsak könyhullatással iparkodott jóvá tenni hibás tselekedetét. Méltó a' megjegyzésre, hogy mikor a' 5-dik Légio a' Rivoli utzán végig ment, ezen kiáltozás mellett: Eljen a' Király! ezt is hangoztatta: Le Villedével (a' fő Ministerrel!), mellyet ezrenként sokszoroztak a' katonák, úgy hogy valami egy fertály óráig nem hallatott ennél egyéb).

A' Csillag szerint Herceg Doudeauville; a' Királyi Háza' Ministere (Ministre de-la-maison du-roi) az ezen lárma után következett napon, Apr. 30-dikán, béküldötte a' Ministerségről való lemondást a' Királyhoz, és helyébe ideig-óráig Bouillierie nevű úr neveztetett-ki. A' Herceg' fija Sostene-de-la-Rochefocauld úr is lemondott hivataláról. Ő a' Szép Mesterségek' Osztályának Igazgatója volt.

Egy Politziai Strázsamester' özvegyének, a' ki 18 dikban éjjel a' Nyomatási szabadság ellen való jóvallatnak visszavétetetésire nézve tartatott világosításkor a' Sz. Dénes' utzájában megöletett, 200 Frankokból álló penziót rendelt a' Király.

Spanyol Ország.

A' Spanyol és Portugallus határok között vigyázaton álló Spanyol ármáda olly közel nyomult a' Portugalliai szélekhez, hogy éppen a' Spanyol vég-pontokon áll. Általában vévén minden Regementek elé mozdultak a' határszélekre.

Márqui Chávesz, 12 Spanyol Drago-nyosoktól kísértetve, April. 20-dikán megérkezett a' Frantzia határszél mellé Irunhoz.

Kataloniából az ott lévő rébelis Spanyolok sokan által futottak Frantzia Országba.

Portugallia.

Londonban a' Times-levelek ezeket írják Lisbonából Aprilis 15-dik napjáról: — „

„Az Ánglus vezér Generális Clinton Lisbonában van. A' Portugalliai Országlószek olly végső meghatározott kérdést tétvén a' Spanyol Országlószeknél, hogy mitsoda okok által indítottána Spanyol ország arra, hogy Portugalliának határai mellett illy nagy fegyveres erőt gyűjtsön össze, az erre való válaszszal megérkezett egy Kurir Madridból Lisbonába. A' Madridi Kabinét úgy válaszlott, hogy ezen Spanyol sergeknek Portugallia mellett való össze gyűjtetésére az az ok indította a' Spanyol Országlószeket, hogy az Ánglus és Portugallus sergek is nagy erővel össze gyülekeztek az Extremadurai Spanyol határok mellett.

Doktor Abrantes hajóra ülven, mint a' Londonban lévő Portugalliai követségi Tanátsos, oda elútozott, minek utánna ötöt a' Portugalliai Ministerium, Státustanátsossá nevezni nem akarta, mint a' Brasiliai Császár megrendelte vala. — A' Császárnak azon rendelését se tellyesítette ezen Ministerium, hogy Generális Do-Régót, Entre-Minho-e-Douerró tartományában Kormányozóvá nevezze, mint a' Császár ezt is megrendelte vala.

A' Lisbonai Bankó nem állott rá, hogy a' Portugalliai Országlószek' számára az ettől kívánt költsön-summát össze szerezze.

A' Lisboai Udvari ujság Ápril. 8-dikán nyilván kihirdette, hogy a' Spanyol Országlószék azon 860 lovakat, melyeket a' futásban foglalatoskodó Portugallus Insurgensek oda magokkal által vittek vala, valósággal vissza küldötte Tra-los-Montes tartományába.

Nagy Britaninia.

Az Angliai új Ministériumot e'képpen szerkeztette össze az új Fő Minister Canning úr:

A' Királyi Kabinét' tagjai: — „
Lord Cancellarius: Lord Lyndhurst (Sir John Copley).

„Lord Elölülő: Gróf Harrowby.

„Lord Petsét-tartó: Herczeg Portland.

„Lancasterteri Herczegség' Elölülője: Lord Rexley.

„Külső dolgokra ügyelő Minister: Dudley és Wardi V. Gróf.

„Plántatartományokra ügyelő Minister V. Gróf Goodrich.

Ezek mind Felső Házbéli Urak; a' következő Alsó Házbéliek.

„Belső dolgokra ügyelő Minister: Sturges Bourne.

„Kereskedősegi Cancellaria' Elölülője: Huskisson úr.

„Kelet-Indiai dolgok Cancellariája' Elölülője: Wynn úr.

„Hadiminister V. Gróf: Palmerston.

„A' Kintstár' első Lordja és Cancellarius (Fő Minister) Canning úr.

Következők is a' Kabinét' tagjai, ülés és votum nélkül:

„Lord Nagyadmirális: Királyi Herczeg Clarence.

„Generál-Fegyvertármester: Marqui Anglessea (ő volt eddig H. Welington).

„Lord Fő-Camarás: Herczeg Devonshire.

„Fő Lovázmester: Herczeg Leeds.

„Az Irlandiai Lord Hadnagy' első Titoknokja: Lamb úr.

A' Londoni Kurír, ki ezen Ministeri laistromot Apr. 28 dikán délután kihirdette, azt jegyzi-meg, hogy ámbár a' Whigs részről a' Márqui Lansdown' nevet nem látjuk is a' Ministerék között, de ő (a' Kurír) tsakugyan örömmel jelentheti, hogy ámbár a' Márqui úr bé nem ment is a' Ministériumba, tsakugyan megígérte azt, hogy a' Canning úr Systemáját, valamint maga, úgy barátjai is, elé fogják segíteni, ámbár leg alább most tellyességgel nem akar bémenni a' Ministériumba. A' mostani Ministerek Apr. 30-dikán gyűltek össze a' Királyhoz a' Kabinétbe: hol a' régi Ministerek a' magok Ministeri petsétjeiket letévén, a' Király által-adta azokat az újaknak, t. i. kineltkinek a' maga Departamentje' petsétjét.

A' feljebb nevezett V. Gróf Goodrich az az Irlandiai Fő Prokurátor, a' ki eddig Plunkett név alatt volt esmeretes; most nyerte a' Pair-méltóságot.

Még most írják a' Londoni ujságok, hogy a' Themse vize alatt készülő út, múlt November 15-dikén nagy veszedelemnek volt kitétetve éppen azon helyen, melly ezen útnak a' legalsóbb pontja, és a'honnét lassanként ismét felfelé kell dolgozni. A' következő szavak azon hirdetésből vétettek-ki röviden, melyet ezen kedvetlen történetről maga az út-tsináló-mester, Brunel úr, írt Schlicknevű Dánus Építőmesterhez: — „

„Már most ditsősséggel megemlithetjük, úgy mond, hogy a' Themse vizén, melly éppen a' munkásainkig útát keresett és talált vala magának, győzedelmet vettünk és őtet a' maga ágyába vissza szoritottuk. Mint a' tsigált a' magok házaikba, úgy bebúttunk a' magunk sántzaink

közzé. Innét hallgatózva vettük eszünkbe, hogy a víz ágya, mellyen legelőször egy lyuk nyílt vala, a fejünk felett lezuhant. Második illy zuhanást is hallottunk, de nem oly nagyot mint az első volt. Végrezetre egészen hozzánk lehullani kezdett a víz-ágya fenekéről a követs. De mi még se tsüggedtünk-el; mindent jól bédugtunk és megerősítettünk. Már most ismét 20 lépéssel haladtunk a veszedelmes helynél tovább; 's egy tsep víz se gátolja munkánkat. Munkásaink tellyességgel meg nem ijedtek. Tsendesen aludtak. A' fíjam is 13 éjjeleket töltött ezen állapotban a' föld alatt. Én is ott háltam, 's azt hiszem, hogy ezen történetünk nem tsekély részt fog munkánknek egész leírásában foglalni.

Német Ország.

Szakszonia. — Azon jó reménség, mellyet az utóbb közlött Orvosi jelentés a' Király jobban-léte eránt Máj. 3-dikán geresztelt vala, nem tarta sokáig. A' Dresdából 5-dikben indult szomorú tudósítások szerént, Király ő Felsége ezen napon reggel hét óra után egy fertálykor az Urban tsendesen elnyugodott. — 4-dikben reggel széllyel futván az ő Felsége állapotjának terhesülését tárgyzó hír, mindenek azonnal a' templomokba siettek és imádkoztak a' jó Királynak megtartatásáért. A' még ez nap délután kiadatott Orvosi jelentés azonban legnagyobb ijedséget okozott a' fő város lakosai között a' közönségesen mindenektől tiszteltetett Felség ereje gyengülésének 's hidegglelése' nevedésének nyilatkozntása által, 's végre 5-dikben reggel az a' szomorú hír, hogy meghalt a' Király, mindeneket mély gyászba öltöztetett.

B é c s.

Itt Friedrich Augustusnak Szakszónia Királya' halálára nézve, mátol, mint Má-

jus 11-dik napjától lezelve, 7 hetekig tartó gyász vétetett-fel, egy változtatással, t. i. a' 3 első hetek alatt a' mély gyász, a' 4 utolsó hetek alatt pedig a' fel-gyász hordoztatik.

A' pénzfolyamat Május' 10-dikén;

közép arr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 90 1/8
Az 1820-béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 121 1/2
Béts városa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligátzióji, 45 3/4 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1087 1/10 forinton.
Conv. Pénzben.

Igazítás. — A' 37-dik M. Kurir' 292-dik lapján, első hasábon alólról a' 2-dik sorban Randnek helyyet Rendnek kelene állani.

Magyar Ország.

Posony Máj. 8-dikán. — Az Országos Kiküldöttség által eddig kidolgoztatott úgy nevezett Dictalis Artikulusok, e' h. 3-dik és 4-dik napjain Kerületi ülésekben fontoltattak, 's a' resultatum Diktatúrára adatott. Ugyan 4-dikben délutáni 1 órakor a' 221-dik (Elegyes) Országos Ülésben, két Felirások felolvasatván, aláíratattak 's a' Felséghez felküldettettek; melly Felirásoknak egyike a' felállítatandó Tudományok' Akadémiáját, másika a' Toldalék Nehézségeket illeti. — 5-dikben, a' 222-dik tartatott Ülésben, a' feljebb említett Országos Törvény-Cikkhelyek vétettek elé, 's az ezekről szóló Jovallat, Kerületi Ülésben meghatározatván, a' Mánások Táblájához által küldetett, melly azt azonnal fontolás alá vette.

Méltóságos Cs. K. Kamarás és Tanácsos Bek Pál Úrnak halálát 28-dik számú Ujságunkban tsak röviden jelenthetvén, megígértük vala, hogy későbbre éle-

tének, és érdemeinek bővebb leírásával is fogunk szolgálni. Most hiteles kútfő után következőképpen tellyesíthetjük ígérletünket: — „

Debreczen, Ápril. 9-dikén, 1827-ben:
„Néh. Mlgos Bökönyi Bek Pál Úr Ő
Nga Cs. K. Kamarás és Tanácsos, Téglás-
nak volt Örökös Ura, a' ki Felséges Királyunk hív Jobbágya, Édes hazánknek igaz fia, követésre méltó Házas Társ, Ember Társait igazán szerető, alattavalóit egyenes lélekkel ápolgatni tudó nagy és mély Tudományáról, tapasztalásairól közönségesen esmeretes Férjfiú volt, született 1761-dik esztendőben Mártius 2-kán, Turócz Vármegyében; gyenge korában már különös elméleti tehetségei szembe tűrvén a' Posonyi Augustana Vallás tételt Követők nevezetes Oskolájába a' Tudományokat különös szorgalmatossággal 's előmenetellel folytatta. — A' többekre törekedő nagy Lelkek pálya futásának kezdetén látván, hogy az Élet folytatására különösen pedig a' Haza 's ennek Édes Atya, Felséges Királya szolgálatjára szükséges még az is, hogy a' környüllásokhoz képesten hadi Tudománnyal is oltalmára lehessen: azért ezeknek meg szerzése végett a' Bécsi Ingenieur Academiába ment, a' hol a' hadi életre meg kívántató Tudományokat meg szerevén, hogy a' Közhaszonra szentelt igyekezetét nyilván kimutathassa, az Ingenieur Academiából az Eszterházi Antal nevet viselt Magyar Gyalog Ezeredjébe ment, a' hol az 1779-dik eszt. ben ki ütött Burkus háborúban mint Zászlótartó ritka hűséggel szolgált, ezen Háborút tsak hamar követvén az áldott Békesség, 's a' Haza védelmére ki állott hazafiak az ohajtott tündességre lépven — hogy eddig szerzett tapasztalásait még inkább öregbíttesse, a' Katonai szolgálatból ki lépett, és újra a' Tudományokra szentelte magát: erre való nézve a' külső Or-

szági Fő Oskolákba ment; nevezetesen a' Göttingai nagy nevezetű Oskolába, onnan Frantzia Országot, Angliát 's Hollandiát bé utazván, mély belátásai után Könnyen meg szerzett, 's életének minden napjában nyilván kimutatott 's mindenckkel közölt nagy tapasztalással tért vissza, a' hol is az eddig szerzett Földmérői Tudománya 's esmeretei Közönségesen meg esmertetvén, elébb ditsőségesen Országolt Fels. Jó'sef Császár által kezdett Ország felmérése alkalmatosságával, a' Tisza mellyéki részeken történt méréseknek megvizsgálása bizattatott reá, azután a' N. Váradi Kerületbe, tsak ugyan Fels. Jó'sef Császár rendelése szerint ki nevezett Királyi Biztossághoz mint Actuarius kirendeltetett. — Ezen Hivatalában annyi Érdemeket szerzett, hogy az azokat megjutalmaztatni kívánó Felség, elébb a' N. Mlgú M. Kir. Helytartó Tanácsnál Concipistának méltóztatott Kegyelmesen ki nevezni, innen pedig 1790-dik esztendőben a' Fels. M. Udv. Cancellariához, ugyan azon Hivatalba által tenni. — Ezen Hivatalát 10 Esztendők lefolyta alatt, különös pontossággal, ritka szorgalmatossággal, követésre méltó igyekezettel, és példás hívséggel folytatván, minekutánna Házi környüllásai ezen Hivatalt vele le mondatták, magános tsendes életben kívánta hátra lévő napjait eltölteni: a' melly alatt maga előtt tartván azt, hogy mivel tartozik a' Felségnek, Kegyelmes Koronás Királyának, igazán szeretett Hazájának, embertársainak, 's felebarátinak örömmel kereste mindenkor az alkalmatosságokat, hogy egy Hazafinak, egy Keresztyénnek, egy Férjnek, Atyának, Felebarátinak 's gyámolítónak a' kötelességeit miképpen és mimóddal tellyesíthesse minielelébb úgy, hogy azért a' sokak által keresett mulandó és az árnyékhoz hasonló köz-ditséret vadászása ki ne tessen, elégnek tartván a' Lelki esméret megelégedé-

sét, 's azt az érzést, hogy másokkal jól tett 's kötelességeit el végezte. — Több remek példái vannak, hogy Felséges Koronás Királyunk szolgálatjára, a' Köz jó előmozdítására, 's a' nemzeti szorgalom elő léptetésért tzelőző Intézeteknek elterjesztésébe tellyes és foganatos igyekezettel volt. Felséges Királyunk, 's kedves Hazánk éránt viseltetett lántorithatatlan hűségét és hazafiságát megbizonyította azzal is, hogy a' múlt szerentsélen 's szomorú Frantzia Háború folytatására megkívántatott és az akkori Ország-Gyűlése által ki vétett Segedelemből reá esett részen fellyül nevezetes Summájú pénzzel, Elettél önként áldozott a' Haza Oltáránál, 12 Lovas és egy-néhány Gyalog-katonákat is állitván ki minden készülettel a' Királyi Szék és a' Haza védelmére.

Egyenes gondalkozása módja, szélesen kiterjedett tapasztalása, esmérto jártas volta, 's tiszta hívsége onnyira magára vonván Fels. Királyunk figyelmetességét, hogy szeretett Testvére Ó Cs. K. Fő Hercegsége Rainer Lombar Venecziai Vice Király, Magyar Országot, Bukovínát 's Lengyel Országnak egy részét kívánván bé járni és meg nézni, különös személybeli tehetségeire nézve Úti-Társul ezt a' minden tulajdonságokkal fel ruházott férfit méltóztatott Kegyelmesen ki nevezni.

Az Erdemeket hőrségesen megjutalmaztatni tudó Felség több Erdemeit is kívánván megjutalmazni 1799-dik esztendő Mártius 15-kén költ K. K. Adomány Levele szerént Téglás Örökös Urává nevezte ki 's Bököny Helysége egy részének Birtokossává tette, 's ezen Birtokaiban azon esztendő Május 28-kán Országunk' rendszabása szerént bé is iktatódott. Mint érdemlette itt meg a' polgári Koronát, hirdetik Téglásnak az előtt legfeljebb is barlangot ter-

mett vidékei, mellyeket az ő okos Szorgalma paraditsommá változtatott.

A' Természeti, erköltsi, polgári és vallásbeli minden kötelességeket egyenlően tellyesíteni kívánó Férjfiúnak nem lehetett nőtelenül maradni, hanem házasságra lépett Mlgos Bártzai Bártzay Kisaszszonyal 1804-ik esztendőben, 's a' jó példát mint rendszerint itt is áldás követte.

1810-dik eszt. ben Junius 10-kén Királyi Tanácsosnak, 1816-dik esztendő Junius 2-kán pedig az ő régi származása, 's Ósei által még 1526-dik esztendőben tett érdemek' tekintetéből Cs. K. Valóságos Kamarásnak neveztetett-ki. 1817-dik esztendő Junius 2-kán szabad K. Debreczen Városában, a' sok szerentsélen Tűzek által okozott Karoknak további megakadályoztatására tzelőző Intézeteknek 's jó rendelkezések felállítására 's ki dolgozására Királyi Biztosnak rendeltetett-ki. Ezen Királyi Commissió később egyébb igen fontos a' város előmenetelét és boldogságát tárgyazó dolgokra is kiterjesztetvén, abba ritka mély belátással és fáradhatatlan szorgalmatossággal egész utolsó betegségéig folytást munkálkodott.

Ezen jeles és nagy érdemekkel tündöklött Oszlop Emberé Hazánknak gyenge idején kezdve egész élete fogytaig azon igyekezete, hogy Felséges K. Királyának 's szeretett Hazájának igaz és hűséges Szolgája legyen, Ember Társainak szeretetét megnyerje, a' Közönséges Társaságnak hasznára legyen, 's méltán megérdemelle, hogy az Erdemeket és tettetés nélkül való tselekedeteket megítélni tudó Hazafiak elmondhassák felőlle; hogy tsendessen nyugodjanak Hamvai, mellyek Április 2-dikán ön kívánsága szerént Tégláson a' közönséges Temetőbe illő halotti tisztelet megadása mellett, az Örök nyugalomra tétettek.